

Jegyzőkönyv a SAMSUNG SDI Magyarország Gyártó és Értékesítő Zrt. 1. számú, meglévő üzem tevékenységének bővítése céljából létesítendő új veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény építési engedélyéhez szükséges katasztrófavédelmi engedély megadására indult eljáráshoz kapcsolódó közmeghallgatásról

Közmeghallgatás helye: 2131 Göd, Jósika u. 14. (Dunaparti Nyaralóházak Színházterme)

Közmeghallgatás ideje: 2020. szeptember 22. 17 óra

Közmeghallgatáson résztvevő szervezetek:

Pest Megye Önkormányzata

SAMSUNG SDI Magyarország Gyártó és Értékesítő Zrt.

Göd Város Önkormányzata

Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság

Pest Megyei Rendőr-főkapitányság

Pest Megyei Kormányhivatal szakigazgatási szervei

Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság

Dr. Szép Tibor, Pest Megyei Önkormányzat: Hölgyeim és uraim. Tisztelt gödi polgárok. Szeretettel köszöntöm önöket közmeghallgatásunkon és lakossági fórumunkon. Dr. Szép Tibor, Pest Megyei Önkormányzat, Pest Megyei Önkormányzatjegyző vagyok, Pest megye jegyzője vagyok 22 éve, ezt megelőzően települési jegyzőként dolgoztam Makón. Tehát néhány lakossági fórumon részt vettem és az intézményekkel kapcsolatban is fórumot is kellett tartani. Ezért jutott nekem az a feladat, hogy a ma este moderátora lehettem. Elmondanám mindenképp előtt, miről esik szó ma este. A közmeghallgatást elnöki bevezetővel kezdjük. Ezt követően, ha megérkezik közben polgármester úr, akkor polgármester úrnak adnánk meg a szót. Ő meg volt hívva a rendezvényre, ő, mint házigazda és az önkormányzat polgármestere feltétlenül számítanánk arra, hogy ő is szól néhány dolgot. Ezt követően megkértük, hogy a Samsung is tartson egy rövid ismertetőt. Ezt követnék a biztonsági jelentéssel kapcsolatos kérdések és válaszok. Minden egyéb más kérdésre is nyitottak vagyunk, ezért az est második részében lakossági fórum lenne, mert úgy éreztük, hogy a megyei önkormányzat, mint a területen új szereplő, feltétlenül meg kell beszélje azokat a problémákat, amik a biztonsági jelentésen túl mutatnak, és minden egyéb ügyben ezeket a dolgokat el lehet akkor mondani. Van a teremben helyi sajtó? Ezt a blokkot követné az, hogy a helyi sajtó kérdéseire is válaszolunk. Ez lenne a mai este menetrendje. Minden kérdést meg fogunk válaszolni, minden kérdést, ami nagyobb terjedelmű, vagy olyan komplex, hogy írásbeli választ igényel, azt írásban fogjuk megválaszolni. A megyei önkormányzat honlapján van Gödre egy külön menüpont, ott 73 oldalnyi anyag van fenn, amely különböző levelekre, különböző fórumokon elhangzott kérdésekre ad válaszokat. Oda fognak felkerülni az írásban beadott kérdésekre a válaszok, valamint az itt elhangzó, olyan kérdések, amik további válaszadást igényelnek. Azt szeretném kérni önöktől, s ezt már, mint magánember is kérhetem, hogy a mai este folyamán legyünk emberségesek és méltányosak egymással, feltételezzük egymásról a jót, az igazmondást és a tisztességes eljárást. Azt szeretném még kérni, mivel járványos időszak van, a maszk viseletet rigorózan tartjuk be az orr felett viselt maszkkal. Azért is állítottuk ki ezt a mikrofont, hogy ne kelljen senkinek megfognia. Tehát a kérdést feltevőknek: erről a mikrofonról van lehetőségük kérdést feltenniük. Ha igazítani kell

a mikrofonon, technikus kollegám majd igazít rajta. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak, és ezt követően átadnám a szót elnök úrnak.

Szabó István, Pest Megyei Önkormányzat: Jó napot kívánok. Egy pillanatra leveszem a maszkot, nehogy azt higgyék, hogy elrejttem magam. Ez vagyok én. A továbbiakban biztonságosan visszateszem. Pest Megye Önkormányzatának elnöke vagyok, most már idestova 6 esztendeje. Pest megye 187 település. Pest megye 1,3 millió ember. Én ennek a közösségnek vagyok a vezetője. E mellé kaptuk meg tavasszal azt a lehetőséget, kötelezettséget, hogy ezt a gödi beruházást a Samsung körüli problémákat kezeljük és oldjuk meg. Mi belekerültünk ebbe, mint Pilátus a krédóba, és ami a dolgunk, ami a kötelezettségünk, mindent meg fogunk tenni. Amit fontosnak ítélünk, azt akkor is, hogyha nem kötelez bennünket semmi. Az elmúlt, nagyjából fél évben sok gödi polgár keresett meg bennünket problémával. Minden egyes ilyen problémára megadtuk a választ és megpróbáltuk megtalálni a megoldást. Talán legyen ez parlafű, legyen ez útprobléma, legyen ez vihar okozta kár. Tehát olyan ügyek, amelyek a közösség számára fontosak. Mi ezt továbbra is így szeretnénk működtetni, és így is működtetjük. A polgármester urat minden alkalommal, amikor olyan ügyről tárgyaltunk, amelyik érinti Gödöt meghívtuk, és amikor módja volt rá, el is jött. Tehát az együttműködés az eddig is megvolt, ezután is meglesz. És én arra törekszem, hogy ez a beruházás, amely világviszonylatban is egy nagyon fontos beruházás, ez a lehető legjobban és a közösség számára a leoptimálisabban valósuljon meg. Ennyi az én mozgásterem. Tehát teret adok a kapcsolatokhoz, teret adok az együttműködéshez, és ha gond van, akkor igyekszünk megoldani. Ez a mai összejövétel ez egy kötelezettség, tehát ezt nem jószántunkból, vagy azért tesszük, mert valaki szólta, hanem azért, mert a törvény ezt nekünk előírja, hiszen egy olyan ügyet kell megtárgyalnunk, amely a katasztrófavédelmi kérdéseket feszegeti, és az ő engedélyük kell ahhoz, hogy az megvalósuljon. És hogy lássák, hogy ez hogy működik, ezért hívtuk össze. Volt már egy ilyen összejövétel, akkor a pandémia miatt csak az interneten keresztül tudtunk kommunikálni. A bejövő kérdésekre, minden kérdésre válaszoltunk. Az, hogy a kérdező nem olyan választ várt, vagy ő másként gondolja, ezt tudomásul vesszük, ez mindenkinek az egyéni joga, hogy milyen módon értékeli egy ilyen választ, de attól a válasz még egy korrekt szakmai válasz volt. És én azt a mai napra is így gondolom, hogy a szakértőink, a katasztrófavédelem maximálisan óvja az önök, a mi érdekeinket. És én remélem, ahogy a főjegyző úr mondta, ez egy valóban konstruktív és értékes munka lesz közöttünk. Köszönöm szépen.

Dr. Szép Tibor, Pest Megyei Önkormányzat: Tisztelt Hölgyeim és uraim! Üdvözljük polgármester urat körünkben, és akkor megkérném, hogy a katasztrófavédelem biztonsági jelentéséről a katasztrófavédelem tartsa meg a bevezetőjét. Polgármester úrral beszélünk, hogy hirtelen érte őt a felkérés a beszéd kapcsán, tehát most nem kíván élni ezzel a lehetőséggel, és a katasztrófavédelemé a szó.

Andor Máté, Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság: Köszönöm szépen főjegyző úr. Nem tudom. Hallatszódok, vagy üljek közelebb egy kicsit? Köszönöm szépen. Üdvözlöm én is a megjelent lakosságot a Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság nevében. Külön öröm, hogy ennyien megjelentek, valamint, hogy olyan sok kérdést kaptunk, amiket természetesen írásban megválaszolunk, az előzetesen beérkezett kérdéseket, és a Pest Megyei

Önkormányzat részére eljuttatjuk, hogy nyilvánosságra tudják hozni. Jelen engedélyezési eljárás a Samsung I., meglévő gyárának déli bővítésére vonatkozik. Itt is az építési engedélyezést megelőző katasztrófavédelmi engedély megadására. Ennek az engedélynek a megadásával még a tevékenységet ebben az üzembrészben nem kezdik meg, ahhoz majd hogyha elkészül, akkor egy külön tevékenységet megelőző katasztrófavédelmi engedély, kérelem szükséges és egy ugyanilyen eljárásnak a lefolytatása. Jelen eljárás, mivel nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházásnak minősül, ezért 42 napos eljárási határideje van. Ezen belül kell a nyilvánosság biztosításán felül a katasztrófavédelemnek minden vizsgálatot, helyszíni szemlét, és esetleg, sőt nem is esetleg, hanem gyakorlatban is a futtatást elvégezni ezekre a kockázati és következményelemzésekre, amit az üzemeltető bemutatott a biztonsági jelentésében. A biztonsági jelentést az üzemeltető készíti, a kérelmével együtt nyújtja be a hatóság számára. Benyújt egy védendő adatokat nem tartalmazó, tehát nyilvános biztonsági jelentést is, amit mi megküldünk az illetékes államigazgatási feladatokat ellátó szervnek, hogy hozza nyilvánosságra. 15 napig lehet ez kint nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházás esetén, illetve ez alatt a 15 nap alatt a lakosság írásban észrevételeket, kérdéseket tehet föl, illetve utána itt a közmeghallgatás során is további észrevételeket, kérdéseket tehet föl, amiket a döntésünk meghozatalakor a határozatunknál figyelembe vesszünk, meg is jelentetjük benne. Azt szeretném Önöktől megkérni, hogy mondta a főjegyző úr, hogy ezt követően lesz még egy lakossági fórum is, ahol bármilyen más témájú kérdéseket fel tudnak tenni, hogy amíg konkrétan a közmeghallgatás tart, addig a Samsung 1-es gyár déli bővítésével kapcsolatos kérdéseiket legyenek szívesek feltenni. Minden mást pedig a lakossági fórumon. Köszönöm szépen.

Dr. Szép Tibor, Pest Megyei Önkormányzat: Köszönöm. Most a Samsung következik. Kérem, hogy gyár képviselői szóljanak pár szót.

Oláh Katalin, Samsung SDI, Samsung SDI: Jó napot kívánok! Szeretettel üdvözlünk mindenkit mi is ezen a közmeghallgatáson. Ahogy a katasztrófavédelem említette itt az első gyár, tehát a főépületnek, a legnagyobb épületnek a katasztrófavédelmi építési engedélyezési eljárásról lesz szó. A szakértőnk be fogja mutatni konkrétan az engedélyezés tárgyát és a legfontosabb tudnivalókat, és utána mindenki fölteheti az ezzel kapcsolatos kérdéseit.

Korda Eszter, Generisk Kft.: Szeretettel köszöntök én is mindenkit. Korda Eszter vagyok a Generisk Kft. ügyvezető igazgatója, és néhány szóban nagyon röviden szeretném ismertetni a tervezett építési beruházásnak a részleteit. Tehát ahogy itt elhangzott már korábban is, a főépület déli bővítése, a tárgyi engedélyeztetési eljárásnak a célja. Itt az ábrán kijelöltük, hogy mely területet érint a tervezett fejlesztés. Ezen a helyszínrajzon mutatjuk meg, hogy a gyár területén, összességében hol helyezkednek el a veszélyes anyagok, és milyen veszélyes anyagok találhatóak, valamint a változás, ez a déli bővítés által érintett új terület. Alapvetően az elektróda üzem, illetve a formázó (formation) üzemnek a bővülése történik meg. Egy újabb ötödik sornak az üzembe helyezése, a terve az üzemeltetőnek, ami számokban azt jelenti, hogy a 121.900 négyzetméteres meglévő főépület további 25 ezer négyzetméter területtel fog bővülni. Ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy a termelés további 20%-kal lenne megnövelhető, amennyiben sikerül végigvinni ezt a beruházást. Milyen tervezett tevékenységek lesznek ebben az új üzembrészben? Itt is terveznek alapanyag tárolást, veszélyeseket és nem

veszélyeseket egyaránt. Az elektróda gyártáshoz kapcsolódóan új mixing terület megépítése is cél. Új coating terület, notching terület és formation üzemrész is létesül, valamint ehhez az új elektróda üzemhez kapcsolódóan új NMP tartálypark, illetve a vizes NMP fogadására alkalmas tartály telepítését is tervezi az üzemeltető. A védelmi rendszerek struktúrájukat tekintve nem változnak. Alapvetően minden veszélyes anyag kármentőzve tervezett, elhelyezésük kármentőzve tervezett, tűzjelző rendszerek védik gyakorlatilag valamennyi teret. Sprinkler, illetve habbal oltó rendszereket, tehát automata beépített oltórendszereket terveznek, és mindenhol belső kamerahálózat is lehetővé teszi a veszélyes és nem veszélyes tevékenységek folyamatos, élő erős megfigyelését. A katód aktív anyag tárolása, ami miatt alapvetően engedélyköteles ez a tevékenység, ezt valahogy így kell elképzelni. Ez a 72 méteres épületblokkban készült felvétel a tevékenységről. A katód aktív anyag, az egy szilárd, nem éghető, belélegezve mérgező anyag, 500 kilogrammos, illetve egytonnás, ilyen Big-Bag zsákokban, lágy falú ibc konténerekben érkezik a gyár területére. Alapvetően ezeket a tárolóhelyeket szintén tűzjelző, beépített automata oltórendszer, szigorú vegyi anyag tárolási szabályzat, kamerás megfigyelő rendszerrel és ennek a rendszernek a folyamatos, élő erős felügyeletével tervezik védeni. Mixing területet azt így kell elképzelni. Alapvetően a gyártásnak nagyon röviden összefoglalva két lépése tervezett ezen a területen is csakúgy, mint a meglévőknél. Első lépésben összekeverik a termékhez szükséges szilárd alkotókat, majd utána a folyékony oldószerrel keverik el ezeket, és ebből készül az a katód aktív anyag, vagy ebből készül az a bevonat, ami a lítium-ion akkumulátorokat, hát végül is működképesé, működképes terméké képes varázsolni. Milyen más anyagokat terveznek használni a tervezett beruházás, vagy a tervezett új üzemrészben? Hát itt is változatlan a felhasználni tervezett anyagok köre. Az N metil 2 pirrolidon nevezetű anyag, ez egy szerves oldószer, alapvetően a katód bevonatnak az előállításához használják. Ennek keletkezik egy vizes oldata a technológiában, amit egy külsős cég regenerál és újrahasonosítanak a technológiában és keletkezik a gyártás során technológiai szennyvíz, amit a gyárnak a saját szennyvízkezelő művében kezelnek. Én nagyon röviden ennyit szerettem volna elmondani, és én is majd készséggel várom a felmerülő kérdéseket. Köszönöm szépen a figyelmet.

Dr. Szép Tibor, Pest Megyei Önkormányzat: Köszönjük szépen. És hát innentől kezdve várnánk a kérdéseket. Parancsoljanak.

Hlavács Judit: Jó napot! Igen, Hlavács Judit vagyok önkormányzati képviselő. Sok kérdést küldtem e-mailben, gondolom, hogy majd azokra akkor írásos választ kapunk. Közben a katasztrófavédelemhez szeretnék elsősorban kérdéseket feltenni, mert lakosok is megkerestek, hogy tolmácsoljam ezeket a kérdéseket. Van egy olyan kérdésem, hogy megnézhetjük ezt a biztonsági jelentést, amiben mindenféle szcenáriókat elemez a Generisk Kft. hogy önök felállítanak-e saját szcenáriókat? Van-e olyan, hogy végig gondolják, hogy ezen kívül más veszély is lehet, és azt is végig elemzik, vagy ilyen esetben mondjuk, kiegészítést kérnek, vagy bármi ilyesmi? Különös tekintettel az ilyen dominó hatás elemzésekre, illetve olyan veszélyekre, amik nem a technológiából erednek, vagy nem időjárási viszonyokból, vagy földrengésből, ami van, hanem mondjuk, nem tudom, szabotázs, terrortámadás, stb. ilyenek merültek föl. Aztán mondjam a kérdéseket, egymás után is úgy válaszolnak, vagy egyesével. Jó, akkor ezt most így abba is hagyom.

Andor Máté, Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság: Tehát ahogy említettük, hogy bejön hozzánk az anyag, benne az üzemeltető által bemutatott baleseti eseménysorokkal, illetve azoknak a következményelemzésével. Ezt mi is szoftveres módon lefuttatjuk, illetve az, hogy ő mely eseményeket választotta ki arra, hogy lefuttassa a kockázatszámítás során, ezt természetesen ellenőrizzük úgy a magyar jogszabályok, mint a nemzetközi irodalom alapján, hogy az mit ír elő, azzal kapcsolatban, hogy esetleg ilyen szabotázs, vagy amit tetszett említeni. Ezzel kapcsolatban is vannak ilyen valószínűség számítások szintén a nemzetközi irodalomban, meg gyakorlatban, hogy mekkora a valószínűsége adott üzemnél, telephelyen, hogy ez az esemény bekövetkezhet-e és érdemes-e erre külön kockázatszámítást lefuttatni.

Hlavács Judit: Értem, de akkor foglalkoznak ezzel is. Ha érdemes, akkor megcsinálják ezt is. Köszönöm. Ez is egy lakossági kérdés volt, hogy úgy értesült, hogy a Samsungban vannak olyan helyek, ahová a katasztrófavédelmet nem engedik be. Hogy ez elképzelhető-e, hogy van olyan bármilyen helyiség vagy technológia, amit a katasztrófavédelem nem nézhet meg?

Andor Máté, Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság: Nem, nincsenek.

Hlavács Judit: Köszönöm! Az engedélyezésnek része a helyszíni szemle.

Andor Máté, Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság: Természetesen.

Hlavács Judit: Természetesen, köszönöm. És akkor ez most merült fel bennem, bár ugyan lehetett volna hamarabb is, hogy ezt Korda Esztertől szeretném megkérdezni, hogy az ábrán, amit levetített, ott ugye a déli bővítés volt kiemelve. De ha jól láttam a biztonsági jelentésben, meg itt is, hogy valójában északon is van egy keskeny csík, ami bővül. Tehát a gyár még közelebb lesz a lakóterülethez.

Korda Eszter, Generisk Kft.: Igen, tehát történt a főépületnek egy északi bővítése is. Ez az assembly területnek a bővítése volt. Az assembly területe és ennek a bővítése nem egy katasztrófavédelmi engedélyköteles bővítés, mert ott a tevékenység az nem veszélyes anyagokkal folyik. Tehát ez a különbség a kettő bővítés között. Tehát az is egy építési engedély, köteles eljárás volt, jogerős építési engedély alapján indult meg az építkezés, jóval előbb, mint ez a tervezett déli bővítés, csak a katasztrófavédelmi jogszabályok alapján nem engedélyköteles.

Hlavács Judit: Értem. Akkor ez ennek nem része, viszont akkor hát kérdezem még meg, hogy mit jelent ez az assembly? Mi történik pontosan?

Korda Eszter, Generisk Kft.: Ott szerelik össze a cellákat. Amikor a kész elektródákból itt készülnek el a lítium-ion akkumulátor cellák. Ott még töltetlenül, töltésmennyiség nélkül. A formation a következő gyártási lépés. Ugye akkor kapnak töltést az akkumulátor cellák.

Hlavács Judit: Értem. Tehát nem veszélyes, mert ugye a vegyi folyamatokon már túl van, viszont a töltésen még előtt?

Korda Eszter, Generisk Kft.: Igen.

Hlavács Judit: Köszönöm szépen!

Dr. Szép Tibor, Pest Megyei Önkormányzat: Köszönöm szépen. Én is ezt akartam kérni a Samsungtól, nem megsértve őket, hogy a gyártási folyamatokat inkább körülírással mondják el, mert nem csak azért, hogy a lakosság értse, hanem azért is, hogy én is értsem, mert én sem tudom ezt, hogy az assembly mit jelent, és éppen ezért legyen szíves ilyen körülírásokkal egy picit megmagyarázni, hogy mik ezek a munkafázisok, hogy érthető legyen. Következő kérdés. Tessék, uram, fáradjon ki. Elnézést, hogy itt járattuk önöket, csak a mikrofont most ebbe a járványhelyzetben vándoroltatni nem mertük.

Gödi Hírnök: A gödi hírnöktől jöttem. Ez egy új hírportál, helyi hírportál. Ilyen egyszerű kérdésem lenne a Samsunghoz, hogy elég nagy a feszültség az utóbbi időben a lakosság és a gyár között, hogy mit terveznek? Esetleg konkrét lépéseket, hogy enyhítsék ezeket a feszültségeket? És ez mondjuk egy jó kezdet volt

Oláh Katalin, Samsung SDI, Samsung SDI: Oláh Katalin, Samsung SDI vagyok, EHS menedzser, én válaszolnék. Jó? Megvárjuk a végét, vagy válaszoljak most?

Dr. Szép Tibor, Pest Megyei Önkormányzat: Tessék válaszolni.

Oláh Katalin, Samsung SDI, Samsung SDI: Válaszoljak most értem. Nem hozzám tartozik a terület, de most én vagyok itt az asztalnál, aki erre válaszolni tud. Érezzük is, tudjuk azt, hogy van feszültség a lakosság és a Samsung között. Tudjuk azt is, hogy kellett volna korábban ezzel kapcsolatban lépnünk, de most jutottunk el arra a szintre, hogy fölvevük a PR-specialistánkat és ezúton szeretném bemutatni Bagoly Katinkát [Zajongás a közönség soraiban]. Bocsánat, nem hallják, hogy. Nem, az majd hozzám fog tartozni, de az egy másik kérdés, mert gondolom, majd feljön és akkor válaszolok. Bagoly Katinkát akkor szeretném bemutatni a Samsung SDI-től.

Bagoly Katinka, Samsung SDI: Elindult a magyar nyelvű weboldalunk, és ha közvetlenül szeretnének kérdezni, akkor rendelkezésre állunk több email címmel. Nyugodtan írjanak nekünk kérdéseket, választ fogunk adni. És még annyit szeretnék hozzátenni a kérdéshez, hogy a Samsung számára is nagyon fontos a társadalmi felelősségvállalás, és el fogunk indítani a közeljövőben programokat, dolgozunk rajta és hamarosan fogjuk ezeket majd ismertetni.

Gödi Hírnök: Jó, köszönöm, akkor majd később kiderül részletesen, hogy ez miben áll? Köszönöm.

Dr. Szép Tibor, Pest Megyei Önkormányzat: Köszönöm. Tessék parancsolni. Tessék, tessék, uram! Akkor még nagy pauzák vannak. Szerintem el lehet indulni a mikrofonhoz nyugodtan és le lehet ide ülni a közelbe.

Pintér György: Köszönöm szépen! Szép jó napot kívánok! Pintér György vagyok, szintén önkormányzati képviselő és már feldobták azt a vonalat, amire rá szerettem volna kérdezni, hogy a déli bővítésnek a zaj hatásának a modellezése, illetve, hogy fog alakulni a zajszint, amivel eddig is probléma volt. A PR-nek, meg egyébként kis leágazásként örülök, két éve kértük ezt már, hogy ez meglegyen. Úgyhogy végre teljesült. Köszönöm.

Oláh Katalin, Samsung SDI, Samsung SDI: A zajjal a kapcsolatban most nagyon sok panaszlevelet kaptunk. Láttam azt, hogy a Gödért Egyesület által indított kampánynak

köszönhető és ezúton is szeretném megköszönni ezt a munkát a Gödért Egyesületnek. Nagyon sok információhoz jutottunk ezekből a panaszlevelekből, hogy mely utcákból és milyen típusú zajokat hallanak a lakosok. Voltak, akik egészen szépen körülírták ezeket a problémákat. Elkezdtünk már vele korábban is foglalkozni. Én tudom, hogy ez nem vigasztalja azokat, akik ezt nagyon régóta hallgatják. A bővítésekkel kapcsolatosan folyamatosan bővülnek a zajforrások is. Most jutottunk el arra a pontra, hogy elkészítettük a gyárnak az zajszimulációját, és ezekből látszik pontosan, hogy mik azok a technológiai elemek, amik zajforrások, és határértéket meghaladó zajforrások ebben az esetben, és tovább fogunk menni a technológiai megoldásokkal.

Pális Imre: Jó estét kívánok! Pális Imre vagyok. Csatlakoznék Pintér úrnak a felszólalásához a déli terület zajvédelmével kapcsolatosan. Most van javában befejezés előtt és átadás előtt a 048 helyrajzi számon a Samsunggal, a temetővel összekötő útnak az átadása. Szeretném kérdezni, hogy milyen forgalom fog ott zajlani, mekkora teherforgalom, veszélyes anyagoknak a szállítása, vagy mi fog történni egyáltalán azon az úton, hiszen ez az út egyenesen a városra vezet rá. Köszönöm szépen.

Oláh Katalin, Samsung SDI, Samsung SDI: Köszönöm szépen. Nagyon szívesen válaszolnék erre a kérdésre is, de sajnos nem tudom pontosan, hogy arra az útra milyen forgalmat fognak terelni. Úgyhogy nem tudok rá válaszolni jelen pillanatban, de utánanéznünk.

Dr. Szép Tibor, Pest Megyei Önkormányzat: Akkor ezt vegyük föl szerintem az írásban megválaszolandó kérdésekhez. Az elején nem mondtam, hogy a közmeghallgatásról hang és képfelvétel is fog készülni. Ennek megfelelően itt a kérdés nem fog elveszni, ami ma este elhangzik, tehát ami nem hangzik, vagy ami olyan kérdés, amire nem tudunk pontos választ adni, arra írásban választ adunk, és a honlapra felkerül a válasz, illetőleg a kérdés feltevő, hogy ha levélben is kéri a választ, akkor az e-mail címe, vagy címe megadásával kiküldjük neki a választ. Tehát itt a kolléganőmnél, aki hátul ül, megadja az e-mail címét, vagy a címét, akkor szívesen el is küldjük a személyre szabott választ.

Pális Imre: palisi1949@hotmail.com

Dr. Szép Tibor, Pest Megyei Önkormányzat: Jó, akkor megy a válasz. Tessék parancsolni!

Kecskés Krisztina: Jó estét kívánok! Kecskés Krisztina vagyok a Gödért Egyesület alelnöke. Először is két szervezésbeli dolog, hogy a gödi lakosság ahhoz van szokva, hogy Facebookon élőben nézi a közmeghallgatásokat. Mi a múlt alkalommal ezt kérvényeztük Önöktől, és megtudták szervezni, hogy élőben láthassák. Nagyon sokan nincsenek itt, részben mert idősek, részben mi képviseljük őket, de joga lenne hozzá minden lakosnak, hogy most ezt élőben lássa, az nem ugyanaz, amit majd elmesélünk, hogy mi történt itt. Tervezik a felvételt közzétenni a honlapjukon?

Dr. Szép Tibor, Pest Megyei Önkormányzat: Természetesen.

Kecskés Krisztina: Igen, de erről semmiféle információt nem adtak sem előzetesen, sem nyilván, majd aki keresi, az esetleg megtalálhatja. A másik dolog pedig, hogy azt nem fogadhatjuk el, hogy Ön azt mondta, hogy folytatólagosan tartunk egy lakossági fórumot, hiszen nem ez van meghirdetve. Mi elküldtük önnek a felkérő levelünket, bizonyára meg is

kapta, amiben kértük, hogy jelöljenek meg egy időpontot, amikor Göd lakossága felkészül, ide tud jönni, előre tud róla, hogy lesz egy olyan fórum, ahol a Samsungot is részletesebben kérdezhetjük, és nem csak a katasztrófavédelmi kérdésekben, illetve önöket is a különleges gazdasági övezettel kapcsolatban. Tehát beszélgethetünk majd itt a kötelező penzum végén, de ezzel Önök ne tekintsék megoldottnak az, hogy teljesítették azt az igényünket, hogy a gödi lakosság várja Pest megye vezetőit, a különleges gazdasági övezet vezetőit, illetve az országgyűlési képviselőt is, hiszen úgy tudjuk, hogy önök egymással tárgyalnak a mi problémáinkról. Ezt szerettem volna elmondani előzetesen, másfelől pedig, mivel ez már kilenc hónapon belül a harmadik ilyen felső küszöbértékű, veszélyes üzemmel kapcsolatos biztonsági jelentés, amit olvasunk, lassan az ember úgy érzi egy idő után, hogy előre meg is tudna egy ilyet írni, hiszen nem is nagyon kell bele más, minthogy jó nagy mennyiségű, érthetetlen összetételű veszélyes anyagot felsorolunk. Leírunk néhány technológiát, amit úgysem értenek. Pláne ebbe beteszünk számításokat, amit szintén nem értenek, és megígérünk mindent, hogy ez a kedves vállalat majd valóban meg fogja tervezni a bővítésnek a tűzvédelmi rendszerét, mert ez nem szerepel a biztonsági jelentésben, és megígéri, hogy a lakosság számára a legkevésbé lesz megterhelő, ami történik. Nos, nem ez az igazság. A vállalat mondjuk ki, hogy gátlástalanul terjeszkedik, ott van már a kertjeinkben, de lassan bent van a hálózatainkban is, hiszen éjjel-nappal hallgatjuk azt, amit produkál. Valótlan az az állítás, hogy a lakott területekhez nem közeledik a bővítés, és nagyon érdekes, hogy amit most Korda Eszter mutatott ábrát, az nem azonos azzal, ami ebben a biztonsági jelentésben, mint egyetlen egy ábra, hiszen az összes többi titkosítva van, amely épületeket mutat. Itt igenis látunk egy veszélyesként megjelöltet. Ez itt szerepel. Abból tudunk tájékozódni, amit egyáltalán a rendelkezésünkre bocsátanak és nincs titkosítva. Itt szerepel egy ilyen ábra, ez közelebb van Alsó-Gödhöz, közelebb van a termál- és az oázis lakóparkokhoz. A déli bővítés pedig szintén a lakossághoz közelít az alsógödi Tisza utca, Rómaiak útja és Hernádköz környéki területre, ahová már most iszonyú zajt és terheket ró ez a gyár. És akkor még sehol nem beszélünk a másfélszer ekkora új gyár épüléséről. Mindeközben itt vagyunk most a harmadik felső küszöbértékű veszélyes üzem közmeghallgatásán, ami azt jelenti, hogy a vállalat megint olyan tervekkel jött elő, amiről eddig szó sem volt, és még jobban terjeszkedik és még jobban a lakosság irányába. Tehát tulajdonképpen szép dolgokat szoktak ígérni, de azokból nagyjából nem tapasztaljuk, hogy teljesült volna bármi is. Szeretném még Korda Esztertől azt kérdezni, hogy az ő ábráján az volt most leírva, hogy kettő darab henger alakú NMP tartály fog létesülni. Ezek esetleg azonosak azzal, amit már látunk, ott ami megépült az új bekötőút környékén, vagy ha nem, akkor azok kicsodák, és ezek hova fognak kerülni. Mert akkor, ha jól értem a mi rajzunk, amit láthatunk, meg az önök által tudott, az nem azonos.

Oláh Katalin, Samsung SDI: Amiket maguk látnak, bocsánat, hogy közbeszólok, amíg Eszter keresi az ábráját. Az erdő melletti a kerítéstől látható két nagyon nagy tartály, azok tűzi víztartályok, tehát azok sprinkler vizet tárolnak tulajdonképpen oltáshoz benne. És addig az NMP tartályok azok mindig a főépület mellé kerültek, tehát az épületek közé.

Kecskés Krisztina: És már az is megvan ezek szerint, ha jól értem? Mert mondta, hogy kerültek.

Oláh Katalin, Samsung SDI: Igen. Hát, ami eddig megépült.

Kecskés Krisztina: Már van, ami megépült, bár az engedélyt még ezután fogják nyilván megkapni.

Oláh Katalin, Samsung SDI: Az NMP, az nem tartozik a katasztrófavédelmi törvény vagy rendelet hatálya alá. Azt azért mutatjuk be, mert fontos, úgy gondoljuk, hogy fontos, veszélyes anyag is kell róla beszélni, de nem tartozik a rendelet hatálya alá.

Kecskés Krisztina: Ez viszonylag egyébként meglepő számunkra is, hiszen tudjuk az NMP-ről, hogy robbanásveszélyes, hogy egészségkárosodást okozhat.

Oláh Katalin, Samsung SDI: Az NMP nem robbanásveszélyes, viszont valóban reprotoxikus hatása van.

Kecskés Krisztina: Igen. Szóval azt szeretném elmondani Önöknek, hogy ebből kifolyólag, hogy ez egy kötelezően megtartandó rendezvény és mi újra meg újra vesszük a fáradságot, hogy mégis átolvassuk és itt vagyunk. Ez nem jelenti azt, hogy számunkra ez megnyugtató, hiszen előre meg tudjuk mondani ennek az eseménynek a forgatókönyvét, mi újra elmondjuk, hogy aggódunk a gödiék egészségéért, a gyermekeink jövőjéért, mert jár olyan mérhetetlen terheket ró ránk, az életminőségünket olyan mértékben rontja, hogy az a mindennapjaink szintjén elviselhetetlen. Nyilvánvalóan önök hazamennek majd jó távoli lakhelyükre, és nyugodtan kipipálják, hogy ez a mai eset is megtörtént, mi pedig hallgatjuk tovább és élünk itt. Egyébként rengeteg eladó ingatlan van már a gyár környékén, úgy hogy ha valakinek szimpatikus ez a környék, akkor találnak bőven lehetőséget. Konkrét kérdéseink még, bár egy része főleg a gyár vezetése felé szól, hogy egyébként milyen védelmi intézkedéseket írnak elő Önök a vállalat felé, mert ezeket nem nagyon látjuk az anyagokban? Gondolok itt arra, hogy el tudnánk képzelni egy jó nagy betonfalat a gyár és a város között, hogy ne lássuk, ne halljuk és minél kevésbé tudjon bármit is kibocsátani a város irányába, és természetesen véderdőt konkrétan az egész Nemeskéri út és a gyár közötti területeken végig, hiszen kibíráhatatlan az, ami már most erre a környékre zúdul, és egyre több ember felé, komplett lakóparkban több ezer embert érint, és egyre többet, egyre többet. Tudnak esetleg erre valamilyen választ adni, hogy valamiféle építménybeli megoldásban gondolkodnak-e?

Andor Máté, Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság: Ezzel kapcsolatban azt tudom csak válaszolni, hogy konkrét építménybeli megoldásban így nem kötelezhetjük az üzemeltetőt. Nekünk azt kell megvizsgálni, hogy az ő működése során azokat az előírásait, amiket egyfelől mi határozunk meg nekik, például a belső védelmi tervében, illetve a tűzvédelmi szabályzatában, tűzriadó tervében rengeteg olyan nem várt eseménykezelési terve van az üzemnek, amiket be kell tartaniuk akkor, ha ott bekövetkezik valamilyen nem várt esemény. Ezen kívül pedig a tűzjelző, tűzoltó és engedje meg, hogy a legelső kérdésre is visszakapcsolódjak. Ahogy az elején jeleztem, hogy ez egy építési engedélyezési eljárás megelőző, katasztrófavédelmi engedélyezési eljárás. Itt konkrétan, hogy a tűzjelző és a tűzoltórendszernek mondjuk a fejei, az érzékelői hol lesznek, az egyelőre még olyan szempontból nem releváns, hogy azzal kapcsolatban a tűzvédelmi hatóság külön eljárásban ezt fogja vizsgálni ennek a szabványoknak és jogszabályoknak történő megfelelését. Tehát a tűzjelzés, tűzoltó berendezések létesítése, mielőtt létesítik, illetve azt is mielőtt használatba veszik, egy külön hatósági engedéllyel kell rendelkezni a tűzvédelmi hatóságtól. Mi azt tudjuk

vizsgálni, hogy ezek a rendszerek még itt építés előtt, jelen lesznek-e, és a megfelelőségüket pedig azon kívül, hogy itt most feltüntetik, hogy bizonyos anyagokat ilyen védelmi rendszerrel tudnak oltani, amit nem lehet vízzel, tehát habbal oltó kell, ilyen mértékben tudjuk jelenleg, de a tevékenység engedélyezése előtt természetesen addig nem tudjuk engedélyezni nekik a tevékenységet, amíg ezen védelmi rendszerek használatbavételi engedélyével nem rendelkeznek

Kecskés Krisztina: Akkor az rendben van, hogy az anyagban ez jövőidőben szerepel, hogy majd meg fogják tervezni, és majd kialakítják. Egy csomó ilyen jövőre vonatkozó ígéret szerepel. Ilyet meg már elég sokat láttunk, csak egyet, ami ugyan nem a katasztrófavédelemhez tartozik, de az itt jelenlévő HR-vezető, mint a Samsungot legmagasabb szintről képviselő úr januárban a januári közmeghallgatáson megígérte, hogy februárban a lakosság elé tárják a gyárbővítés terveit, mert januárban még nem tudták, de februárra ígérte, hogy az a bővülés, ami vár ránk még, azt láthatjuk. Nyilvánvalóan ez mind a mai napig nem történt meg, mi megvárjuk. Ezen a bizonyos tervezett fórumon például szívesen megkérdeznénk, hogy legalább azt tudjuk, hogy mi van hozzánk legközelebb, hogy mire kell számítanunk, hogy milyen létesítmények vannak a legközelebb, kinek-kinek a saját otthonához. Az erdővel kapcsolatban pedig bizonyára mindenki tisztában van vele, hogy nagyon nagy szükség lenne rá, és mihamarabb, és a teljes, még szabadon álló terület erdősítését szeretnénk legalább valamilyen fajta terhek csökkentése szempontjából. Az a kérdésem még a hatósághoz, hogyha a mostani tudjuk, hogy ez egy terv és egy építési engedélyhez szükséges lépés, de kérdezzük, hogy a nemrég kiadott, erre az első gyárra kiadott felső küszöbértékű katasztrófavédelmi engedély nyomán önök milyen gyakran végeznek ellenőrzéseket, és azoknak az eredményéről a lakosság, hogy értesülhetne?

Andor Máté, Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság: Alapvetően engedje meg, hogy az előző kérdésének a végére én mentem vissza a tűzjelző, tűzoltórendszerre, de még itt a betonfal meg a véderdővel kapcsolatban, hogyha azt hozza ki a kockázatelemzés, hogy plusz biztonsági intézkedések szükségesek -tehát, amit mi is elvégzünk kockázatelemzés -, akkor ott az üzemeltető dönthet úgy, hogy akár - most csak mondom - fallal oldaná meg, hogy a biztonság megfelelő legyen, de mi ezt, erre nem kötelezhetjük. Tehát, ott neki kell megoldást találnia rá, hogy az megfelelő legyen, de ez csak akkor, hogyha a kockázatelemzés, az hozná ki, hogy nem megfelelő az a védelmi rendszer, amit ő oda beépített. Az ellenőrzésekkel kapcsolatban azt tudom elmondani, hogy nem csak az iparbiztonsági hatóság, hanem a katasztrófavédelem egyéb szervei is folyamatosan hatósági kontroll alatt tartják az üzemet. Majdhogynem hetente vannak bejárások az üzem területén.

Kecskés Krisztina: Köszönöm szépen. Korda Esztertől szeretnék még egy dolgot kérdezni, hogy már az előző közmeghallgatáson - a januárin - is felvetettük, hogy bizonyíthatóan és nyilvánvalóan Gödön a szél, az év felében minimum nem nyugatról fúj, tehát az a megnyugtató állítás, hogy bármilyen katasztrófa esetén biztosan a várostól ellenkező irányba fognak a veszélyes anyagokkal levegőbe kerülni, ez nem valós. Van egy gödi mérőállomás - elküldtük önöknek -, amelynek az országos éghajlat-, illetve időjárást jelentő cégek is az adataira támaszkodnak, és ennek az az eredménye is azt mutatja, hogy legalább az év felében dél-keleti, illetve észak-keleti a Gödön uralkodó szélirány. Ezt tapasztaljuk is, hiszen azt a mocskot,

ami a kertjeinket ellepi mostanában, az sehogymáshogynem tud odakerülni, csak úgy, hogy a gyár felől fúj a szél. Kértük már korábban is, nem történt meg. Nagyon szeretnénk, ha valós éghajlati adatokkal támasztanák alá azokat a vizsgálatokat, hiszen ez pont nem mindegy egy esetleges tűz vagy egy esetleges levegőbe került szennyezés esetében.

Korda Eszter, Generisk Kft.: Köszönöm a kérdést. Én is visszautalnék az előző kérdésére is, mert közben kikerestem a biztonsági jelentés nyilvános változatában közölt helyszínrajzot, és annak érdekében, hogy képben legyünk, akkor ennek kapcsán, vagy ennek segítségével szeretnék egy rövid ismertetést tartani, amely remélhetőleg az első körben hozzánk címzett, vagy hozzánk címzett kérdések tekintetében választ adhat. Tehát ez az ominózus tervezett déli bővítés. Ennek a homlokzatánál tervezik az NMP tartálpark megépítését. Ezek meg nem kezdett építmények. Itt NMP tartálpark jelenleg nem található. És ami itt az írásban is beérkezett kérdésekben is láttuk, hogy kérdésként felmerült, hogy mi az a 38-as számmal jelzett objektum, ezek tervezett új hűtőtornyok. Tehát itt veszélyes anyagfelhasználást vagy veszélyes anyag alkalmazását ennél az objektumnál nem tervezik, ezért tartok ki amellet az állításom mellett, hogy a veszélyes anyaggal végzett technológiák nem közelednek a lakott területekhez.

Ha esetleg valamire nem tértem még ki, akkor majd kérem, hogy kérdezzen vissza. A meteorológiai adatokkal kapcsolatos kérdésére én azt tudom válaszolni, hogy miután ez egy rendszeresen visszatérő kérdés a lakossági fórumokon, ezért mi is mindent megteszünk annak érdekében, hogy folyamatosan precízebb és precízebb meteorológiai adatokkal dolgozzunk. Most odáig jutottunk, hogy egy olyan adatbázisra fizettünk elő, ahol a szélirányt és a szél nagyságot egy órás mérési eredmények alapján szerkesztett szélrózsával dolgoztunk, és ez az, ami publikálva van, mind a nyilvános, mind a védendő adatokat tartalmazó biztonsági jelentésben. Amit ön most felvetett kérdést az írásban is beérkezett, ott én azt látom, hogy a két diagram, tehát az ominózus szélrózsa, és az, amit önök mellékeltek, az nem ugyanarról szól. Azt nagyon fontos azonban leszögezni, hogy mi sosem mondtunk olyat, hogy kizárt az, hogy lakóterületeket érintene az üzemnek egy lehetséges súlyos baleseti hatása. Épp ellenkezőleg, ez az oka annak, hogy MoLaRi rendszer kiépítésére került sor. Ez az oka annak, hogy nagyon szigorú védelmi intézkedések meghozatalára, alkalmazására volt szükség a technológia egyes pontjain. Amikor következményelemzéseket készítünk, akkor pontosan azért látnak mindig koncentrikus köröket, mert ezzel szemléltetjük azt, hogyha különböző szélirányok fordulhatnak elő és senki nem állítja azt, hogy az uralkodó széliránytól eltérő szélirány ne fordulhatna elő, akkor ezzel szemléltetjük azt, hogy ez a hatásmagyság meddig ér.

Kecskés Krisztina: Ezekből az ábrákból sajnos ez nem derül ki, de erről még fogunk kérdezni részletesebben is, az mindenesetre kicsit meglepő, hogy arra terjeszkedik a gyár, aminél nagyobb, úgy mennek össze a koncentrikus körök, tehát egyre kevésbé fog a lakosság felé terjedni bármilyen veszélyes anyag. Ennek akár örülhetnénk is, csak kicsit érthetetlen.

Annyit szeretnék még - kicsit költői kérdésként - feltenni, hogy ez a harmadik veszélyes üzemrész, amire most itt megint az időt fordítjuk. Hány veszélyes üzemrészrel lép még meg minket a Samsung, hiszen ez a bővülés teljesen váratlan és bár lelkiileg próbáljuk feldolgozni a következő adagokat, de ezt itt most nem tudjuk, hogy minek következtében és mi várható még ezen kívül. A 2017-es kormányrendelet elő is írta, hogy a terület 50%-a beépíthető. Ha

ránéznek bármelyik rajzra, akkor nem egészen az 50 százalék látható. Tehát mik várhatók még?

Oláh Katalin, Samsung SDI: Én, mintegy EHS vezető, azt nem tudom megmondani, hogy milyen változások lesznek még. Azt tudom megmondani, hogy amennyiben olyan változás várható, ami veszélyes anyagokkal kapcsolatos bővítés, akkor azt mindenféleképpen a jogszabályoknak megfelelően engedélyeztetni fogjuk.

Kecskés Krisztina: Igen, és azt látjuk, hogy lassan elfogynak a mértékegységek, amiben az itt tárolt, szállított, feldolgozott, veszélyes anyagok egyáltalán mérhetőek lennének. Önök pedig ehhez folyamatosan asszisztálnak, ez nagyon szomorú. Köszönöm szépen.

Dr. Szép Tibor, Pest Megyei Önkormányzat: Az elején elmondtam, hogy egymásról feltételezzük a jót. Tehát a hatóságnak most lehetősége van arra, hogy erre reagáljon, de ezt ne úgy próbáljuk meg, hogy azt mondjuk, hogy asszisztál hozzá a hatóság, annak megvan a maga protokollja, ami szerint lefolytatja ezeket az eljárásokat. Ezeket ismerteti önöknek. El fogja mondani, hogy hogyan vizsgálja meg ezeket a dolgokat. Nyilvánvalóan a hatóság nem fog olyat engedélyezni, ami a magyar jogszabályok alapján nem engedélyezhető. Ez az ő felelősségük, és nagyon súlyos felelősség, higgyék el, mert ha itt bármi történik, elsősorban ők fognak börtönbe kerülni, mert engedélyezték. Ezt azért mondtam, de higgyék el, hogy a hatóság ezt nagyon rigorózusan megvizsgálja, és gyakorlatilag csak akkor adja ki az engedélyt, ha az kiadható. Olyat nem fog engedélyezni, ami az önök életét, testi épségét közvetlenül veszélyezteti, vagy bármilyen módon veszélyes lehet. Katasztrófavédelemnek adnám meg a szót.

Andor Máté, Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság: Köszönöm szépen. Ahogy főjegyző úr is elmondta, a biztonsági jelentésnek, illetve a nyilvános változatának, meg a mellékleteknek, mindegyiknek megvan a jogszabály által előírt kötelező tartalmi elemei. Amikor beérkezik hozzánk a kérelem, illetve a mellékletbe a biztonsági jelentés ennek a nyilvános változata, és amennyiben készül a kivonat, akkor első körben mindig azt kell megvizsgáljunk, hogy ezek tartalmilag a jogszabályban előírtaknak megfelelnek-e. Mert hogyha tartalmilag megfelel a jogszabályban előírtaknak, akkor ahogy az elején említettem, egy nagyon rövid, 42 napos eljárási határidő van ebben az esetben. Azt nekünk haladéktalanul küldenünk is kell az illetékes államigazgatási szervnek, hogy a lakosság részére ezt nyilvánosságra bocsássa, pont azért, hogy önök tudjanak észrevételeket tenni ezzel kapcsolatban. Igaz, már a dokumentum kint van, de mi közben folyamatosan elkezdjük szakmailag is feldolgozni, hogy azon kívül, amit a jogszabály előír, hogy benne kell lennie, a mögött milyen tartalom van. Azzal kapcsolatban egy építésnél, ahogy az elején mondtam, kicsivel tágabbak a lehetőségek, hiszen a létesítmény még építés alatt áll. Éppen ezért, ahogy a korábbi kérdező hölgy is kérdezett, helyszíni szemlét is tartunk, bár egy építés alatt álló épületnél még a konkrét technológiát mi is csak a biztonsági jelentés alapján tudjuk megítélni. Ugyanígy a tárolt veszélyes anyag mennyiségét is a biztonsági jelentésben előírtak alapján tudjuk vizsgálni. Ezen vizsgálatok akkor lesznek kézzelfoghatóbbak, amikor mielőtt a tevékenységet megkezdene a vállalat, még egyszer kérelmet kell benyújtania, még egyszer biztonsági jelentést kell készítenie ugyanezekkel a jogszabályi követelményekkel, ahol már igen konkrétumokat is be kell mutatnia akár mellékletként, ahogy ön is említette, a tűzjelző és

tűzoltó rendszereknek a konkrét kiépítéseit és a használatbavételi engedélyüket. Úgyhogy ezzel kapcsolatban azt tudom elmondani, hogy minden vizsgálatot egyfelől, amit a jogszabály is meghatároz, hogy kötelező, és ezen felül akár, ami az önök észrevételei alapján alapulnak, ezt el szoktuk végezni az eljárások során, és az itt elhangzottakat, valamint az írásban elhangzottakat, a döntésünk meghozatalakor minden esetben mérlegeljük és fel is tüntetjük benne a határozat indoklás részében. Köszönöm szépen.

Dr. Szép Tibor, Pest Megyei Önkormányzat: Köszönöm. További kérdés. Tessék!

Bodnár Zsuzsa: Jó napot kívánok, Bodnár Zsuzsa vagyok. Unalmas a dolog. Én is a Gödért Egyesület részéről jöttem, én pedig az elnöke vagyok az egyesületnek. Most az utolsó megjegyzéséhez kapcsolódnék, tehát más tematika szerint gondoltam csak ez a biztonsági jelentés értékelésénél figyelembe veszik a lakossági észrevételeket, illetve ahogy tapasztaltuk az április 3-án kiadott engedély esetében, jól mondom az időpontot, akkor kapta meg a második gyár a felső küszöbértékű katasztrófavédelmi engedélyt április 3-án? Április elején. Jó, akkor megegyezhetünk, hogy április elején - abban az esetben is az engedélyt láttuk 9 feltételt szabott még az üzemeltetőnek a hatóság, tehát nem is a lakosság, hanem a hatóság, hogy módosítsák a biztonsági jelentést. Mi kértük ennek a módosított biztonsági jelentésnek a megtekintési lehetőségét, hogy megfelelt-e az üzemeltető ezeknek a feltételeknek. A katasztrófavédelemtől azt a választ kaptuk a harmincadik napon, amikor lejárt a határidő, akkor határidőre megkaptuk, hogy megfelelt a feltételeknek, és nem tudjuk, hogy az, amit ő mond, hogy a határozatban benne van, hogy milyen változtatások történtek, azt lehet, hogy az üzemeltető látja, de rajta kívül senki. Tehát most mi látunk egy biztonsági jelentést. Itt ülünk délután, elmondjuk az észrevételeinket, lehet, hogy a hatóság is megbírálja és kiegészítésre kéri az üzemeltetőt. A megváltoztatott biztonsági jelentést nem fogjuk látni, nem tudjuk, elhisszük önnek, hogy megfelel, bízunk abban, hiszen reméljük, hogy nem fenyegeti veszély az életünket, de nem látjuk, hogy a kifogásoknak megfelel az üzemeltető. Nagyon sok szempont volt, ami felmerült már a második gyár kapcsán is. Tehát az egyik kérdésem az, hogy miért nem láthatjuk, ha erre most kaphatunk választ, a módosított biztonsági jelentést? Ha ilyen sok probléma van még a hatóság szerint is, például a második gyár esetében ezzel.

Andor Máté, Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság: Azt szerettem volna megkérni az elején is, hogy tehát jelenleg az egyes gyár bővítéséről van szó.

Bodnár Zsuzsa: Ja, értem. Tehát a másodikat ne kérdezsem.

Andor Máté, Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság: A kettes gyárral kapcsolatban természetesen, amennyiben kérdésük van, írásban a hatóságnak bármikor fel tudják tenni.

Bodnár Zsuzsa: Ja, értem. Jó, oké. Akkor viszont az a kérdésem, hogy a külső védelmi...

Andor Máté, Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság: Igen, egy másik eljárás keretében, tehát a lakosság a hatóságokat bármikor kérdezheti. Természetesen mindent meg tud válaszolni.

Dr. Szép Tibor, Pest Megyei Önkormányzat: Jó, akkor ezt lerögzítjük.

Bodnár Zsuzsa: Jó, azért is merült föl ez bennem, mert ezen a biztonsági jelentésen egy olyan ábrát látunk, amikor a hatásterületet, a halálozási arányokat, majd mindjárt mondom a közönségnek mind a két gyár esetében mutatják. Tehát azért gondoltam, hogy én a második gyárról is kérdezhetem önöket, hiszen önök ezt is vizsgálták. De akkor nem kérdezem, viszont az április eleji időponthoz azért térek vissza, mert csak arra lennék kíváncsi, hogy a külső védelmi terv az áprilistól, tehát a második gyár engedélyeztetésétől, vagy május közepétől számítódik önöknek, akkor adták meg az első gyárnak a felső küszöbértékű engedélyt, mert hat hónap áll rendelkezésre - úgy tudom a hatóságnak, hogy mikorra készül el. Volt egy olyan információ az önkormányzat egyik tagjától, vagy október közepére, de még a lakosság semmit nem tud ennek a menetéről. Tehát mikor lesz akkor tényleg meg ez a külső védelmi terv?

Andor Máté, Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság: A külső védelmi tervvel kapcsolatban azt tudom elmondani, hogy azt a tevékenység engedélyezéstől számítva hat hónapig, tehát ahogy ön is tetszett mondani az a meglévő egyes gyár működési engedélyétől számítva kell 6 hónapot számolni.

Bodnár Zsuzsa: Tehát május közepétől.

Andor Máté, Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság: Igen, és ezzel kapcsolatban az elmúlt hetekben, hónapokban folyamatosan a jogszabály által meghatározott érintett szervezetekkel közösen kidolgozásra került a tervezete a külső védelmi tervnek, ez jelenleg éppen vezetői jóváhagyás alatt áll az a példánya, ami ki fog kerülni nyilvánosságra, hogy a lakosság 21 napig észrevételeket tehessen, ez a napokban oda fog kerülni a Pest Megyei Önkormányzathoz.

Bodnár Zsuzsa: Jó, ezt azért is kérdezem, mert a biztonsági jelentésben volt egyetlen egy mondat, hogy a MoLaRi rendszert megépítette a Samsung. Erről bővebben szeretnénk hallani, hiszen ez egy mondat, ez egy nagyon kevés információ. Segítek még kérdéssel. Én úgy tudom, hogy a Zrínyi utcában vannak érzékelő állomások a gyár területén, úgy tudom, hogy öt darab. Most, hogy a déli bővítés során a másik irányba is bővül a gyár és ott is lesznek veszélyes anyagok, az érzékelő állomások, azok maradnak csak Bócsa felé, vagy átkerül belőlük egy vagy kettő, vagy nem tudom hány a Göd másik irányába. Annál is inkább, mert a szélirányról is mondták, hogy van, amikor más irányból fúj, tehát fújhat a város felé.

Oláh Katalin, Samsung SDI: Akkor egy kicsit a MoLaRi-ra reagálnék. A MoLaRi az azért épült meg, mert lakossági igényként felmerült, ha jól emlékszem az elektrolit tárolóval kapcsolatos közmeghallgatáson. A Samsung vállalta ennek a kiépítését és beüzemelését a saját költségén. Ez meg is történt. Az érzékelők valóban a Zrínyi utcát látják el. Öt darab érzékelő van, és Bócsát lefedő kettő darab sziréna került letelepítésre. A szirénák jelenleg még nem működnek. Itt még adminisztrációs dolgok vannak hátra a katasztrófavédelem és a Samsung között. Az érzékelők azonban már működnek teljes mértékben, tehát azoknak az eredményei monitorozhatóak és nyomon követhetőek. Tehát hogyha jelen pillanatban bármi olyan esemény bekövetkezne, ami veszélyeztetni az adott területet, akkor a katasztrófavédelem annak az eredményei alapján már tudna megfelelő intézkedéseket hozni szükség esetén. Hogy abból az ötből telepítünk-e át máshová, én azt gondolom, hogy biztosan nem. Az az öt darab okkal lett odatelepítve, olyan érzékelőkkel, amilyenekkel, hogy ennek a MoLaRi

rendszerhálózatnak a bővítése várható-e másik irányba, én azt gondolom, hogy ez még a jövő kérdése, de erről még döntés nem született.

Bodnár Zsuzsa: Még nem született döntés. Azt viszont jeleztük, hogy tehát ott mondja, hogy a lakosság kérése volt. Gondolom, hogy mivel ez egy 200 tonnás elektrolit tároló, a másik gyárban pedig 700 tonnás lesz. Ezzel kapcsolatban volt egy fél mondat szintén egy válaszra, hogy az elektrolit tároló nem is ott lesz, mint ami az ábrán látható a második gyár esetében, de hát nem kérdezhetek a második gyárról, úgyhogy bocsánat. Viszont kénytelen vagyok mégis, mert az első gyárban, ahogy mondtam az előbb, az első gyárat is ábrázolja ez a biztonsági jelentésen látható hatásterület ábra. Viszont a második gyár kapcsán februárban még egy ilyen hatásterületet láttunk. Itt már az alelnök, Kriszta kérdezte ezt, hogy lehet, hogy a koncentrikus körök egyre kisebbek lesznek. Január 8-án is az alsó küszöbértékűből felső küszöbértékűvé engedélyeztetni kívánt gyár esetében kérdeztük ezt, és akkor valami olyasmi választ kaptunk, hogy más az anyagösszetétel. Most újra megkérdezném ennek a furcsa ábraváltozásnak és hatásterület-csökkenés kapcsán. Mind a katasztrófavédelmet, mind a Generis Kft. vezetőjét, hogy itt elhangzott, hogy ők is szoftver elemzést készítenek, és paramétereket határoznak meg, majd a katasztrófavédelem újabb szoftver elemzéssel ellenőrzi ezeket. A paramétereken önök változtatnak esetleg? Most itt ez rögzítésre is kerül, ki tudják jelenteni, hogy a paraméterek nem változnak, de meg tudják esetleg nekünk magyarázni, hogy mi az oka annak, hogy a hatásterület ilyen jelentősen csökken? Az egyes számú gyár, ami felső küszöbértékű lett, ott eredetileg - ez a biztonsági jelentés még fent van a honlapon - kb. 1600 méter az a hatásterület, és utána a felső küszöbérték eljárásban hirtelen 400 méterre lecsökkent. Tehát erre szeretnénk pontos választ kapni. Köszönöm szépen.

Korda Eszter, Generisk Kft.: Én megkísérelném megválaszolni a felmerült kérdést. Ugyan nem láttam pontosan, de azt hiszem, hogy itt a kockázatelemzésnek a megismételt kockázati zóna térképeit mutatta, vagy mutathatta, hogy a tárgyi déli bővítési eljárással kapcsolatosan az összes baleseti forgatókönyvnek ezt az ominózus szoftveres futtatását megismételtük. Itt a megismétlés során a jelenleg rendelkezésünkre álló, megváltozott összetételű alapanyagokkal, alapanyag mennyiségekkel számoltunk, vagy számolunk. Tehát jelen tudás szerint azok az anyagok azon mennyiségben, ahogy ezt tárolni kívánják az egyes, illetve a kettős gyár vonatkozásában, ezt a kockázati teret rajzolják.

Bodnár Zsuzsa: Akkor, ha jól értem, mert ez megint a második gyárat érinti, erre vonatkozott a kérdésem, ez a második gyár. Ugyanúgy az első gyárnál azt mondták nekünk, hogy más az anyagösszetétel. Beadott az üzemeltető egy kérelmet, a biztonsági jelentés alapján önök megállapították a kockázati zónákat, ez történt január-februárban, és most megint azt mondja, hogy megint változtattak az anyagösszetételen, és megint összehozták a kockázati zóna hatás területét. És az anyagösszetételről semmit nem tudunk, mert ezek titkos dolgok. Csak nem nagyon értem, hogy akkor mire adták ki az engedélyt? Akkor kiadtak egy engedélyt, akkor ezt láttuk, azzal foglalkoztunk. Majd most, amikor a két gyárat együtt mutatják, akkor viszont jóval kisebb lesz a kockázati zóna hatásterülete, és nem tudunk semmit arról, hogy milyen anyagösszetétel változások történtek, csak higgyük el és bízunk abban, hogy ez ekkora.

Korda Eszter, Generisk Kft.: Eltelt fél év, tehát a termeléshez szükséges alapanyagok minősége és mennyisége folyamatosan változik.

Bodnár Zsuzsa: A mennyiség nő.

Korda Eszter, Generisk Kft.: A mennyiség növekszik, a minőség és az egymáshoz képesti összetétel meg folyamatosan változik. Változik a technológia, és minden egyes biztonsági dokumentáció az akkor aktuális, érvényes állapothoz van hozzárendelve, ami azt jelenti, hogy az üzemeltetőnek a hatóság felé le kell jelenteni helyiség szinten, hogy hol, mi az a maximális veszélyes anyag mennyiség, amit tárolni kíván, és a hatóság ezt minden egyes helyszíni ellenőrzésen ellenőrzi is. Tehát magyarul a hatóságnak aktív kontrollja van afelett, hogy a biztonsági dokumentációban figyelembe vett veszélyes anyag mennyiségek, megfelelnek-e a valóságnak, az üzemeltető betartja-e a változást. Viszont maga a technológiára elmondható, hogy ez nagyon gyorsan változik, és ezért a felhasznált alapanyagok egymáshoz képesti aránya, összetétele változik, ami nyomon követhető, vagy látványosan látszik a kockázati zónákban, de akár a hatásterületekben is látjuk.

Bodnár Zsuzsa: Igen, az elektrolit tároló, akkor a második gyár esetében átkerül máshova, mint ami az ábrán szerepel?

Korda Eszter, Generisk Kft.: Hát én itt most egyelőre betartanám azt a kérést, hogy akkor majd a második részben beszámolok.

Bodnár Zsuzsa: Bocsánat, hogy közbeszóltam. Végképp irreveláns ez a kérdés, minden egyes alkalommal megteszem. Soha még egyetlen egy alkalommal a környezetvédelmi hatóság nem volt jelen. Minden egyes alkalommal elhangzik, hogy önöknek, mint katasztrófavédelem, semmi közük a környezetvédelmi hatósági engedélyezéshez. Soha nem kaptunk választ arra, hogy 2016-ban volt egy környezetvédelmi eljárás erre a gyárra, akkor kezdődött, akkor egy EVD-t tettek közzé, egy előzetes vizsgálati dokumentációt. A gyárnak akkor és azóta sincs, ezt mindig elmondom, jelentős környezeti hatása nincs neki. Nincs környezeti hatástanulmány hozzá, nincsenek olyan hatások, amiket vizsgálni kellene. Most újra bővül a gyár. Ez a gyárbővítés nyilvánvalóan nincsen, nem lehetett benne abban a környezeti, előzetes vizsgálati anyagba, hogy a csudába lett volna, hiszen most döntöttek arról, hogy most bővíteni fogják. Hogy vonatkozhat a korábban, évekkal ezelőtt megadott környezetvédelmi engedély, erre az újabb bővítésre? Egyébként ez nem az első bővítés, tehát önök tudják, hogy már a sokadik kisebb bővítések, hiszen ilyen-olyan-amolyan közüzem, vagy nem tudom micsoda. Hogy ez hogy van? Ön a környezetvédelmi szakembere a Samsungnak. Tehát akkor valamilyen választ csak kaphatunk arra, hogy ez hogy működik, ez az engedélyeztetés?

Oláh Katalin, Samsung SDI: Azóta több EVD is kikerült a jelentős bővítéseknél, az mindig elkészült, amelyek valóban megállapították, hogy a gyárnak jelentős környezeti hatása nincs. Azt kell tudni erről a jogszabályról, ami ezt a részletes környezeti hatástanulmányt, egységes környezethasználati engedély kötelezettséget szabályozza, hogy hasonlóan a katasztrófavédelmi rendelethez, ez is tartalmaz olyan limiteket, olyan feltételeket, amelyek esetén ezek kötelezőek, amelyek esetén meg kell vizsgálni ennek a jogszerűségét. Eddig nem volt olyan gyártástechnológia, vagy olyan dolog, ami miatt kötelezően kellett volna a részletes

környezeti hatástanulmányt előírni a hatóságnak, és előírni az egységes környezethasználati engedélyt. Ez nem lesz mindig így. Ennyit tudok erre mondani.

Bodnár Zsuzsa: Én nem akarom húzni mások előtt az időt, hadd szóljon hozzá más is, nem volt olyan esemény. A zaj, ahogy ön mondta, mivel bővül a gyár, és újabb zajkeltő források épülnek, a zaj az környezeti tényező?

Oláh Katalin, Samsung SDI: Igen, a zaj az környezeti tényező.

Bodnár Zsuzsa: Az állandóan nőtt, igaz?

Oláh Katalin, Samsung SDI: Igen.

Bodnár Zsuzsa: És most fognak zajszimulációs berendezést. Az előzetes környezetvédelmi hatásokat úgy gondoljuk, hogy fel kellett volna mérni. Mert mi elszenvedői vagyunk a folyamatos bővítés, zaj hatásnak.

Oláh Katalin, Samsung SDI: Így van, ezek fel lettek mérve, és ezek a hatóság tudomására is lettek hozva, a zajjal kapcsolatos problémák. Pontosan az EVD-ben egyébként, de ez nem az a tényező. Tehát a környezeti hatástanulmányt azt előírják bizonyos teljesítményekre és bizonyos iparágakra. Az akkumulátorgyártás nem egységes környezethasználati engedélyköteles tevékenység jelenleg Magyarországon.

Dr. Szép Tibor, Pest Megyei Önkormányzat: Köszönjük. Következő kérdés, tessék parancsolni. Hát most nem volt jelentkező, ön volt az első, úgymint beérkezés alapján tessék parancsolni.

Hlavács Judit: Én azt szeretném kérdezni, hogy mondta Korda Eszter, az imént, hogy folyamatosan változik a technológia, és emiatt csökken mindig a hatásterület. Hogy nem egy konkrét technológiára kapnak katasztrófavédelmi engedélyt, és ha folyamatosan változik, akkor újabb vagy más engedélyek kellene? Nem tudom, ezt nem feltétlenül Öntől kérdezem, hanem a katasztrófavédelemtől.

Andor Máté, Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság: Alapvetően úgy van, hogy ha megkapják a katasztrófavédelmi engedélyt egy bizonyos tevékenységre, akkor a biztonsági jelentésbe foglaltakat fogadjuk el. Amennyiben ebből, vagy ezzel kapcsolatban bármilyen eltérés lesz, tehát módosítani szeretnének, akkor a biztonsági jelentésüket soron kívül kell felülvizsgálniuk és benyújtaniuk a katasztrófavédelmi hatóságnak szintén elfogadásra, engedélyezésre.

Hlavács Judit: Akkor most ők folyamatosan nyújtanak be új engedélyeket közben, vagy mégsem változik folyamatosan a technológia, vagy mindig csak egyik alkalomról a másikra. Tehát az egyik közmeghallgatástól a másikig.

Andor Máté, Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság: Minden jelentős változásra nyújtanak be hozzánk, igen.

Hlavács Judit: Tehát akkor vannak ilyen köztes engedélyk, vagy bocsanat? Én el tudom képzelni, hogy létezik ilyen, hogy nem jelentős változás, és akkor ezt egy más, hogy mondjam, eljárásban történik.

Andor Máté, Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság: Tehát úgy van, hogy ha ő bemutatja a technológiát nekünk, bemutatja a veszélyes anyag raktározási helyeit, illetve ennek a felhasználását. Hogyha ebben olyan változás történik, ami akár a baleseti scenáriókat, bármit módosítana, olyan szintű veszélyes, vagy olyan szintű jelentős változás, akkor alapvetően egy új kérelmet kéne igen benyújtani. Amennyiben olyan technológiai változásokat eszközöl, amelyek ezeket nem érintik, akkor elég a soron kívüli felülvizsgálat és ott viszont a jogszabály nem ír elő nyilvánosság biztosítását.

Hlavács Judit: Értem. Tehát akkor ez a feloldás. Vannak soron kívüli.

Korda Eszter, Generisk Kft.: Jelenleg is dolgozunk egy soron kívüli felülvizsgálati dokumentáción.

Hlavács Judit: Értem.

Korda Eszter, Generisk Kft.: Van folyamatban most is.

Hlavács Judit: Jó. Ez így föloldja ezt az ellentmondást, legalábbis az én szememben, csak igen, mert így kicsit rosszul hangzott ez a folyamatos változás is.

Balogh Csaba, Göd polgármestere: Csatlakozok a kérdéshez. A negatív és pozitív változás esetében is ugyanez az eljárás? Tehát, hogyha pozitív a változás, akkor is be kell jelenteni, de soron kívül lebonyolódik.

Andor Máté, Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság: Igen, tehát minden olyan változás, ami a lakosságot érintheti, akár a baleseti eseménysorokban, és eléri az a kontúr a lakosságot, vagy a külsővédelmi tervet esetleg emiatt módosítani kéne, az ide kerül a nyilvánosság elé.

Balogh Csaba, Göd polgármestere: Jó. Tehát hogyha tájékoztatni kell őket arról, de én most kifejezetten arra vagyok kíváncsi, hogyha pozitív volt a változás, mert hogy az eredmények, tehát, hogy a riportok azt mutatják, hogy igazából egy pozitív változás volt, arról nem kell értesíteniük kvázi a lakosságot?

Andor Máté, Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság: Ez sem igaz, tehát jelentős változást mond a jogszabály, abba a pozitív és negatív is beletartozik.

Korda Eszter, Generisk Kft.: Még egy komment, ami talán egy picit segít értelmezni ezt a dolgot. A második gyár vonatkozásában szintén egy építési engedélyezéshez köthető katasztrófavédelmi engedélyről beszélünk, tehát a tényleges tevékenység ott nem kezdődött meg. Voltaképpen azoknak a létesítményeknek az építése sem kezdődött meg, ahol az engedélyköteles tevékenységet majd tervezi az üzemeltető. Tehát mivel ott majd ezeknek a létesítményeknek a majdani használatbavétele az a következő fórum, ahol újra validálni kell ezeket a számításokat. A jelenleg látottak alapján ez egy pozitív irányú változást tesz lehetővé.

Hlavács Judit: Ezt én értem, és egyébként tényleg örülök is a pozitív változásnak, meg én tényleg el is hiszem, amit ön mond, hogy ne értse félre, csakhogy ezt az ellentmondást én azt gondolom, hogy más is érzékelt, és mindannyian jobban járunk, hogyha kiderül. Illetve, persze, tehát hogy de most nem a második gyárról beszélünk, és ahogy én kivettem, az elsőben, ami működik, abban is folyamatosan változik a technológia. Ugye az anyagösszetétel

így van, és akkor ezt ezekkel a soron kívüli eljárásokkal rendezik. Én azt gondolom, hogy akkor ez így oké, csak nem támadásként szerettem volna ezt fölvetni, csak.... Azt a katasztrófavédelemnek szeretném fölvetni, hogy itt Bodnár Zsuzsa feszegette ezeket, hogy milyen gyakran van ellenőrzés, és erről a lakosság nem tud. Van egy kérdésem, hogy akkor nyilván erre nincs ilyen kötelezettség, hogy a lakosság ebből bármit értesüljön. De én azt gondolom, hogy itt volna rá igény, nem arra, hogy az egyes eljárásokat - ha lenne egy statisztikája a katasztrófavédelemnek arról, hogy mondjuk 2020. január és június között ennyi alkalommal jártam a Samsungban, ezeket vizsgáltuk, mert nyilván, ami ebből nyilvánosságra hozható, ennyi eltérést találtunk, és ezt a következő alkalmakra ennyiszor javították, azt gondolom, hogy nagyon sokat javítana a gödi közhangulaton. Nem tudom, hogy erre van-e kötelezettség, vagy van-e egyáltalán lehetőség.

Andor Máté, Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság: Alapvetően így konkrétan jogszabályi kötelezettség nincs. Természetesen ennek a lehetőségét mi is megvizsgáljuk, hogy mi az, amit ezzel kapcsolatban adott esetben a lakosság részére be lehet mutatni, vagy át lehet adni, illetve bármilyen konkrétum esetén pedig közadat-igényléssel tudnak élni.

Hlavács Judit: Köszönöm. Kicsit összefügg a két kérdés, mert Korda Eszter, Generisk Kft. egyszerre említette, de lehet, hogy az egyik nem a katasztrófavédelmi eljáráshoz tartozik, én meg próbálom tartani magam ehhez a forgatókönyvhöz, de azért elmondom mind a kettőt, hogy ugye új NMP tartályok lesznek telepítve a gyár délnyugati sarkában, a mostani bővítés délnyugati sarkában. Ez biztos, hogy az Oázis lakóparkhoz, illetve a Hernád utcáihoz közelebb lesz. Bócsától nyilván távolabb, hogy nem merült fel ezeknek a veszélyes anyagtárolóknak a távolabbi a gyár másik oldalán való elhelyezése, és az ugyanez vonatkozik a hűtőtornyokra, ami nyilván katasztrófavédelmi szempontból nem veszélyes, viszont a legnagyobb zajterhelést okozza.

Oláh Katalin, Samsung SDI: Hát megpróbálok válaszolni. Ezeknek a helységeknek és a létesítményeknek az elhelyezése ez nem az én hatásköröm, hogy hova kerülnek. Valóban szerencsésebb lett volna a hűtőtornyot egy másik helyszínre telepíteni. Ez most már ott van.

Hlavács Judit: De most újabbról is van szó, ami még tervezés alatt van, nem?

Oláh Katalin, Samsung SDI: Jelen pillanatban nyolc darab hűtőtorny van letelepítve arra az oldalra és ezek mind működőképesek.

Kecskés Krisztina: És a tervekben még hány darab van?

Korda Eszter, Generisk Kft.: Megmondom őszintén a hűtőtornyok pontos számát nem ismerem. A bemutatott vagy külön színnel megjelölt objektumok azok a 2020 második, harmadik, negyedik negyedében építési engedélyt kért és részben kapott objektumait mutatta. A hűtőtornyoknak az alapozása, meg a beruházás, ez már régóta folyamatban van. Itt azt kérnénk szépen figyelembe venni, hogy a technológiának is vannak kötöttségei. Tehát alapvetően a hűtőtornyok áthelyezése valamilyen egészen horror módon tenné szükségessé az egész kiszolgáló struktúrának az újragondolását. Amikor az I. gyár megtervezése megkezdődött sok évvel ezelőtt, akkor ott az volt a modell, hogy az összes kiszolgáló infrastruktúra ebbe az ominózus Utility, vagy közműépületbe kerül, és a hűtőtornyok sajnos

ehhez szervesen kapcsolódnak. Egészen nyilvánvaló, hogy ott aktív zajcsökkentés lesz szükséges ahhoz, hogy határérték megfelelést tudjon a Samsung biztosítani.

Oláh Katalin, Samsung SDI: Én annyit tennék hozzá, hogy ott több hűtőtornyot én fizikailag nem tudok elképzelni, tehát nem nagyon férne el. Úgyhogy nem hiszem, hogy ott hűtőtorny bővítés várható azon a területen. Visszatérve az NMP tartályparkra. Ez is kérdés volt, hogy az hordoz-e magában kockázatot az Oázis lakópark irányába. Ezeket az NMP tartályokat úgy kell elképzelni, hogy ezek állóhengeres föld feletti tartályok, amelyek óriási kármentő medencékben vannak elhelyezve, tehát azok, hogy ezek kijussanak akár a talajba, talajvízbe, én ezt nem tudom elképzelni. Jelen pillanatban ezek a tartályok a kármentő medencében vannak tűzjelzővel, kamerarendszerrel, habbal oltórendszerrel védettek, folyamatosan felügyelt rendszerek. Ennyit tudok az NMP tartályokról mondani.

Simon Tamás: Simon Tamás vagyok, és a Samsungot szeretném Oláh Katalin, Samsung SDI-t kérdezni arról, hogy bár a tanulmány részletesen taglalja azt, hogy milyen védelmi csapat dolgozik a Samsungban, hogy erről esetleg annak, aki nem tudta elolvasni, össze tudná-e foglalni a Samsung felügyeleti csapatát, illetve van-e már önöknek aktív kapcsolata, vagy mikorra várható a katasztrófavédelem felügyeleti csapatával? Erről a témakörrel, köszönöm.

Oláh Katalin, Samsung SDI: Igen, fontos dolog. Jelen pillanatban az EHS osztályon 40-en dolgozunk, azt gondolom, hogy ez egy elég szép létszám. Ezek közül, akik az aktív felügyeletet és beavatkozást látják el esetleg vészhelyzet esetén, valamint az életvédelmi rendszerek folyamatos felügyeletét látják el, ez műszakonként 3 fő stabilan, most van bővítés alatt 4 főre. Ahogy bővülünk, bővítjük azt a létszámot is, ami ennek a feladatnak az ellátásához szükséges. Ezek az emberek egy úgynevezett kontrollszobában ülnek, ahol folyamatosan felügyelhetik a meglepően modern tűzjelző automata tűzoltórendszerünket, a hő- és füstelvezetést, tehát az összes életvédelmi rendszer be van kötve egy kontroll szobába, ahonnan ezek felügyelhetők, tehát bármilyen hibajel, vagy riasztás beérkezik, akkor ott azonnal tudják azt, hogy mi történt, hol történt, és milyen esetleges beavatkozás szükséges, hogyha valóban probléma történne. Ezek az emberek folyamatosan tréning alatt vannak, ezen kívül van környezetvédelmi, munkavédelmi, tűzvédelmi és építkezésbiztonsági, valamint kémiai biztonsági osztályon dolgozó szakszemélyzetünk is az EHS osztályon. Ezen felül folyamatosan készenlétben tartunk kettő tűzoltóautót a telephelyen, és az ehhez rendelt hivatásos tűzoltóállományt béreljük, hogyha esetleg bármilyen probléma történne, akkor ők be tudnak avatkozni a telephelyen. Azt hiszem ez volt a kérdés.

Balogh Csaba, Göd polgármestere: Csak egy kérdést szeretnék föltenni, mert volt már rá jó pár panasz, de most szóban nem hallottam senkit említeni a témát, hogy csapadékvíz elvezetés kapcsán számíthatunk-e bármi nehézségekre a bővítés okán?

Oláh Katalin, Samsung SDI: Igen, volt korábban csapadékvíz kifolyásunk, erről kaptunk több panaszt. Intézkedtünk, ahogy érkezett hozzánk a probléma. Annyit tudok erre mondani, hogy a csapadékvíz szikkasztó és ellátó rendszerünk többszörösére bővült az elmúlt időszakban. Én azt gondolom, hogy a továbbiakban nem várható innen probléma.

Bánfalvi Boglárka: Bánfalvi Boglárka vagyok, üdvözlöm önöket. Először igazából egy kéréssel szeretnék önökhöz fordulni. Én gödi lakos vagyok természetesen. Nekem az a meglátásom, és

minden jót feltételezve természetesen, hogy a legrosszabb az, amikor nem tudunk dolgokról. Tehát, hogyha csak innen-onnan kapunk morzsákat, hogy mi történik, mekkora lesz a gyár, mennyi vizet fog felhasználni a Dunából, stb. Ez bizalmatlanságot és bizonytalanságot okoz az emberekben. Én arra szeretném kérni önöket és a vezetőiket, hogy a Samsunghoz fordulok ebben a kérdésben, hogy ha lehet, tolmácsolják azt felénk, hogy gondolkozzanak mindig úgy, mintha itt laknának Gödön. Hogy ezeket vegyék figyelembe. Én azt gondolom, hogy a jogszabályoknak sokféleképpen lehet megfelelni, lehet egy minimum elvárásnak megfelelni, de azt látjuk már most is, hogy ezen túlmegy, tehát nagy a zaj, nagy a por, már most, amikor még szinte alig látjuk a teljes Samsung gyárat. Amennyiben van lehetőség rá a terveket, tehát az építkezés terveit a lakosság felé megmutatni bármilyen fórumon, láttatni azt, hogy mennyi víz fog a Dunából a Samsung rendelkezésére állni. És ezért fontos én azt gondolom laikusként a környezeti hatástanulmány, még ha a jogszabály nem is írja elő, mert ezek igenis érdeklik az itt élő embereket, és biztos önöket is érdekelné, hogyha itt élnének. Még egy kérdésem van, és az talán jobban kapcsolódik a témához, hogy amikor majd ugye itt már harmadik eljárásról van szó, de valamikor lesz-e olyan, hogy az összes katasztrófavédelmi folyamatot, vagy lehetőséget, vagy kockázatot együttesen nézik meg a teljes elkészült üzemre nézve, és nem csak egységenként tekintik ezt. Nem tudom, én ehhez nem nagyon értek. Ez egy számomra fontos kérdés. És ugyanez a környezeti hatástanulmányra is vonatkozik. Köszönöm szépen.

Oláh Katalin, Samsung SDI: Én a környezeti részre reagálnék. Nem mondtam korábban, de a Katinka említette, hogy van egy magyar nyelvű honlapunk, és pont azért, mert folyamatosan érezzük ezeket az igényt arra, hogy milyen környezeti hatásai és milyen kibocsátásai vannak a gyárnak, ez egy teljesen jogos lakossági igény, és úgy döntött a Samsung, hogy elkészíti a környezeti jelentését a 2019-es évről, ez a honlapon megtalálható. Ezt nyugodtan el lehet olvasni, és ha ezzel kapcsolatban kérdés, vagy észrevétel, vagy bármilyen probléma van, akkor a honlapon megtalálható e-mail címekre el lehet küldeni ezeket is, fogunk rá reagálni. A honlap címe samsungsdi.hu.

Korda Eszter, Generisk Kft.: Bocsánat, még egy pár gondolat erejéig szeretnék hozzászólni az előbbi felvetéshez. Itt elhangzott az a teljesen jogos kérés, hogy a beruházások, hogy a tervezett beruházások időben legyenek kommunikálva. Külsősként látjuk azt, hogy milyen sok szempont, vagy milyen sok tényező az, amit mérlegelnie kell a gyárnak, ezért számos alternatíva kerül el hozzánk ilyen-olyan-amolyan véleményezésre, tehát hogy most csak egyet emeljük ki, tehát például a mostani koronavírus helyzet is olyan volt, amire lépnie kellett a gyárnak, és ez bizonyos mértékig befolyásolja a tervezett beruházásokat is. Tehát nem szándékosan tart vissza a gyár információkat, hanem sok esetben gyors döntésekre van szükség, és ezt mi is látjuk így a napi együttműködések során. A különböző gyáregységek egymásra hatásának bemutatására tettünk kísérletet itt a déli bővítés kapcsán, ahol ezt a kockázati teret az egyes és a kettes gyár vonatkozásában együttesen ábrázoltuk. Ez okozta ezt az ezzel kapcsolatos felvetett kérdéseket, illetve a dominóhatás-elemzési kötelezettség az valamennyi gyáregység esetén minden esetben kötelezően vizsgálendő, amit a hatóság köteles ellenőrizni.

Andor Máté, Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság: Szeretnék válaszolni arra, hogy fogjuk-e így egyben vizsgálni a katasztrófavédelmi engedélyezési eljárások alatt a kérelemben

szereplő tárgyat tudjuk vizsgálni. Jelenleg jogszabály nem tiltja két veszélyes üzem egymás mellett való működését. Amennyiben kérelem érkezik arra, hogy ez a későbbiekben akár összevonásra kerülne, akkor természetesen vizsgálni fogjuk egyben is. Köszönöm.

Dr. Szép Tibor, Pest Megyei Önkormányzat: Bocsánat. Közben elnök úr mondta nekem, hogy mondjam be a mikrofonba, hogy a Samsungtól mi is kérünk majd anyagokat és ezzel is bővítjük a Pest megyei honlapot, tehát a Pest megyei honlap gödi részén a Samsung anyagokat is, amit rendelkezésünkre bocsátanak, azt minden esetben meg fogjuk jelentetni. A katasztrófavédelem védelmében mondanék kettő mondatot, mert ők nem mondhatják el, én viszont igen, hogy a katasztrófavédelemnek az ilyen időszaki köztes vizsgálatairól ők azért nem tudnak beszélni, mert a katasztrófavédelem- itt ül önök között Borbíró úr, aki szintén ismeri a katasztrófavédelmi rendszert, ő is el tudja mondani, hogy- olyan, mint egy katonaság, hierarchia. Gyakorlatilag jogszabályok alapján működik, és jogszabályokat tartat be. Mindent elvágólag meg kell csinálniuk, amit előírnak nekik, és minden köztes vizsgálatot tárgyilagosan, objektíven és elfogulatlanul végre kell hajtaniuk. Az nincs benne a jogszabályban, hogy milyen civil kapcsolati rendszert építhetnek ki. Erre nekik külön engedély kell, a hierarchiában a legmagasabb szinttől kaphatják meg ennek az engedélyét. Mi azt szeretnénk, hogyha erre törekednének, ezt csak ilyen ajánlásképpen fogalmazhatja meg feléjük más hatóság, de nyilván ez szolgálná a bizalomépítést. De az, hogy ők erről nem tájékoztatják önöket, az nem azért van, mert ők erre - hogy mondjam - hanyagok, vagy nem akarják, vagy el akarják titkolni. Ez a szervezet sajátosságából következik, hiszen egy hierarchizált, kifejezetten jogszabályoknak alávetetten működő szervezet. És a közönségkapcsolat nincs benne az ő működésükben. Már elnézést Borbíró úr, hogy megszólítottam, csak megismertük egymást a külső védelmi terv egyeztetésénél.

Andrejka Zombor: Üdvözlök minden jelenlévőt, Andrejka Zombor vagyok, önkormányzati képviselő a négyes körzetből. Kicsit megijesztettek a szavai, már csak azért is, mert valahogy nekem mindig a fejemben azt kaptuk, hogy a szó szerint vett jog vezet a legnagyobb jogtiprásokhoz. Én jobban szeretném, ha a jog az kombinálna a józan ésszel is. Erre sajnos, persze jóindulattal közelítve, ahogy kérte is egyébként a jelenlévőket, én ehhez tartanám is magam, de azért attól nem tudok elvonatkoztatni, hogy itt már ugyanebben a teremben volt már olyan beszélgetés, amikor pont a Samsungnak a képviselői erősítették meg, hogy például nem próbaüzemben, hanem már valójában termelésben dolgoznak. Az szokott lenni az érzésem, hogy így az ellenőrzés és a hatóság egy kicsit a gyakorlat és a valós események után kullog, a lakosság meg aztán végképp kilométerekre lemaradva. És hogyha már így a jogról beszéltünk, akkor hogy a katasztrófavédelemnek a munkatársai nyilván a jogszabályokhoz kell, hogy tartsák magukat, ami nagyon jó, addig a pillanatig, amíg a jogszabályok jók. A rossz jogszabályokat, ha valaki szolgálalkúen követi, akkor az borzalmas katasztrófákhoz tud vezetni. Nekem azért ez egy erős félelmem, és ebből következik az a sajnálatos észrevételem, hogy ugyanakkor akik viszont a közönséggel vagy a lakókkal kéne, hogy kommunikáljanak erősebben a politikusok, azok valahogy, amikor felelősséget kell vállalni különböző tettekért, vagy szóbeli kijelentésekért, akkor valahogy mindig a háttérben szeretnek maradni. Én örültem volna, ha az országgyűlési képviselőnk megjelenik ezen a helyszínen és időponton. Már csak azért is, mert korábban a gödi lakosokat különböző kijelentésekkel nyugtatta, illetve fölkeszítette a jövőre, és ahol most vagyunk ebben a helyzetben, nagyon távol vagyunk azoktól

a kijelentésektől. Tehát én várnám azt, hogy először is a lakóktól elnézést kérjenek azért, mert tévedtek, és jóindulattal feltételezve mondom ezt. A másik pedig, hogy tényleg ez egy komoly kérdésem lenne, mert bennem még mindig megvan az a dilemma, hogy nem teljesen értem, hogy ez a helyzet, hogy itt vagyunk és Pest megye folytatja le ezt a meghallgatást, hogy valójában és ténylegesen mi volt annak az oka, hogy a Göd városától a Samsung, aki egyébként fizikailag itt található, ő el lett véve, tehát mind területileg, mind az iparúzési adójával, mert ezzel kapcsolatban szintén csak különböző politikai lózungokat hallottam a Tuzson úrtól, Szijjártó úrtól és még egyéb kormányzati szereplőktől, hogy valójában a városnak a kommunikációja, egyéb politikai események, vagy ténylegesen mi volt a konkrét oka annak, hogy most itt ezt a lakossági meghallgatást például nem a város bonyolítja le. Köszönöm szépen előre is a választ.

Szabó István, Pest Megyei Önkormányzat: Tehát akkor úgy tekinthetjük, hogy a közmeghallgatáshoz nincs több kérdés, és ön áttért a kettes fázisba, amikor már a lakossággal való kommunikációról beszélünk.

Andrejka Zombor: Bocsánat, én azt gondolom, hogy műszakilag, tehát a kérdéseim nekem, amik lettek volna, hogy konkrétan ez a Hlavács képviselő asszony 2-es, 14-es, 17-es pontja, amire majd szeretném írásban a választ megkapni. Köszönöm.

Bodnár Zsuzsa: Hogyha nincsen más kérdés, akkor itt az 500 millió forintos büntetésre kérdeznék rá, hogy ez az Opten cég adatbázisból elérhető. Én ezt meg is írtam. Tehát, hogy mi volt az oka annak, hogy ilyen nagy összeggel büntették a gyárat?

Oláh Katalin, Samsung SDI: Nem tudom konkrétan, hogy milyen 500 millió forintos bírságról van szó, hozzám az EHS terület tartozik, ott nem volt ekkora összegű bírság.

Im Kwanghyun: Ez melyik évben volt ez a bírság? Jó napot kívánok! 2016 novembere óta tartózkodik itt HR igazgatóként Im Kwanghyun. Azóta nem volt ilyen összegű bírság a cégre kiszabva, és nem lett fizetve ilyen bírság.

Bodnár Zsuzsa: Milyen bírság lett akkor ezek szerint a munkaügyi vagy népegészségügyi osztály mivel büntette, akkor a céget, és miért?

Im Kwanghyun: Kis összegű bírságok voltak kiszabva például, hogyha ilyen tűzvédelmi előírásoknak 100%-ban nem felelt meg, akkor ilyen esetekben bírságot szabhat ki a hatóság, és kisebb összegben volt, de az előbb említett olyan jellegű bírság még nem volt kiszabva a cégre.

Dr. Szép Tibor, Pest Megyei Önkormányzat: Hát akkor itt lassan áttérünk a lakossági fórumra, akkor ez olyan kérdés, hogy írásban kérdezzék a Samsungot.

Tátrai Sándor: Tátrai Sándor vagyok. A gödi lakos, Oázis lakópark. Nem kifejezetten a katasztrófavédelem, de katasztrófa azoknak a lakosoknak, akik ott laknak. Ilyen szempontból megvan a kapcsolat az urakkal. Az lenne a kérdésem, hogy a Katalinhoz, hogy a zajnak van-e ilyen fajta előírása, a zajszennyezésnek, az éjszakai zajszennyezésnek, hogy erről önök tudnak-e valamit?

Oláh Katalin, Samsung SDI: Természetesen. A környezeti zajra vannak határértékek meghatározva, nappalra és éjszakára egyaránt. Mivel az a helyzet, hogy a Samsung az folyamatos üzemben dolgozik, tehát az éjszakai határértékek alacsonyabbak, tehát annak kellene megfeleltetnünk a gyárat. Ahogy korábban említettem, talán később érkezett, elkészítettük a zajszimulációt, és ebből láthatóak pontosan azok a zajforrások, azok a technológiai egységek, amelyek okozzák ezt a zajt, és fogunk továbbmenni a műszaki védelemmel, tehát mindenképpen ezeket utólagosan úgy kell átalakítani és/vagy szigetelni.

Tátrai Sándor: Tehát ha van ennek egy objektív mérőszáma, akkor az mondjuk egy éjszakai műszakra mi vonatkozik kifelé?

Oláh Katalin, Samsung SDI: Az éjszakai zajhatár értéke 40 decibel lakott területen.

Tátrai Sándor: És ez az önök mérése szerint most hol jár?

Oláh Katalin, Samsung SDI: Több alkalommal mérettük, amikor mi mérettük, az Oázis lakóparkban feltételezem, onnan származik a kérdés, ugyanis több panaszt is kaptam magától is konkrétan, amikor mi mérettük, akkor valóban 38-39 decibelt mérettünk. Amikor megkaptam ezeket a panaszokat, én kimentem ezekre a területekre, és volt olyan éjszaka, amikor nem tapasztaltam zajhatást, és volt olyan éjszaka, amikor számottevő zavaró zajhatást tapasztaltam, ezért is mondtam azt, hogy mindenképpen műszaki intézkedéseket fogunk tenni, mert valóban hallható, zavaró.

Tátrai Sándor: Most a többi lakos nevében mondom, akikkel én beszéltem, hogy kicsit olyan érzésük van, mintha a chicagói reptér odaköltözött volna melléjük, mert azon a pusztaságon hang az úgy megy végig a 800-1000 méterre lévő házak felé, hogy akadály nélkül. És ez a negyven, ez ugye nappal nincs értelme nekünk ott méregetni, mert nappal azért jelentősen más zajok is bejönnek. Viszont éjszaka kivehető, hogy ez honnan jön. Mikor elmentem az önök hűtőtornyaihoz, akkor mellette 70-80 db-t mértem.

Oláh Katalin, Samsung SDI: Igen, valóban, közel nyilván hangosabb. A 40 db-t azt ugye a védendő ház homlokzatától kettő méterre kell mérni.

Tátrai Sándor: Értem. És akkor még azt szeretném kérdezni, hogy azt meg tudná mondani, hogy ennek milyen élettani hatásai vannak hosszú távon a tartós zajnak?

Oláh Katalin, Samsung SDI: Én is el tudom mondani, de maga is el tudja mondani, hiszen beleírta a levelébe, hogy a tartós zajnak ugye milyen káros hatásai vannak. Erről hosszasan beszélgethetnénk ugye, hogy zavaró, pihenést gátló, idegrendszer károsító hatásai vannak. Nyilván én is tisztában vagyok ezekkel, amiket önök is megfogalmaztak a leveleikben.

Tátrai Sándor: Jó, csak alsó hangon másfél, de inkább két éve hallgatjuk. Tehát az, amikor önök mértek az egyik dokumentumban van benne, hogy 2016. december 17. azt hiszem, hát akkor még azt hiszem, hogy csak egy portás ült bent ott a kis fülkéjében.

Oláh Katalin, Samsung SDI: Az óta több alkalommal mérettünk. Valóban nem hoztuk ezeket nyilvánosságra.

Tátrai Sándor: Oké, köszönöm szépen.

Dr. Szép Tibor, Pest Megyei Önkormányzat: Azt szeretném ezzel kapcsolatban elmondani uram önnek is, hogy a benyújtottak, köszönjük a Gödi Önkormányzatnak és a Polgármesteri Hivatalnak, hogy biztosították azt, hogy a megyei önkormányzat ügyfélszolgálatot tudott létesíteni, szerdai naponként van ott a Pest megyei önkormányzat köztisztviselője, ahol be lehet nyújtani beadványokat az ipari övezetekkel kapcsolatban, és ott átvettünk nemrég, ha jól emlékszem, öt panaszt a zajra, és azt haladéktalanul áttettem a hatáskörrel rendelkező kormányhivatalhoz, tehát a Pest Megyei Önkormányzat plusz került benyújtásra, de mivel a kormányhivatal fog vizsgálandni, a kormányhivatal hatóságként hamarosan ki fog menni, és valószínűleg méréseket fog végezni. Tehát nemcsak a gyár, hanem független hatóság is fogja vizsgálni a zajterhelést, és az ezzel kapcsolatos esetleges intézkedéseket ír majd elő. Öt panasz érkezett, ha jól emlékszem. Folyamatosan fogadjuk és továbbítjuk a hatáskörrel rendelkező szervhez, a Pest Megyei Kormányhivatalhoz. A köztisztviselőkre vonatkozó jogszabályok alapján, illetőleg a hatósági eljárások alapján továbbítanunk kell, át kell tennünk hivatalból a hatáskörrel rendelkező szervhez.

Andrejka Zombor: Az lenne a kérésem ez ügyben, a zajméréssel kapcsolatban, ha jók a feltételezéseim, akkor itt a hűtőtornyoknak van a leginkább a legnagyobb zaj kibocsátása. Ahogy én emlékszem az üzemben, a gyártóüzemben, ahol légkondicionált körülmények vannak, ha jól emlékszem 21 fok volt, 1%-os relatív páratartalommal. Ez nyilvánvalóvá teszi, hogy itt a meleg nyári hónapok azok, amikor a legproblémásabb a klimatikus szabályozás. Amikor a legnagyobb abszolút páratartalom van kint, amit nyilván először le kell hűteni, hogy kondenzálják a vizet, és utána visszamelegíteni erre a 21 fokra. Tehát én azt gondolnám, hogy akkor lenne ennek értelme a zajszint mérésnek, hogyha ez a különböző napszakokban, illetve meleg párás időben is megtörténne. Köszönöm szépen.

Dr. Szép Tibor, Pest Megyei Önkormányzat: Az észrevételt eljuttatjuk a kormányhivatalhoz. Itt most a lakossági fórumra evezünk át, úgy érzem. Megkérdezném a jelenlévőket, hogy a katasztrófavédelem elengedéséhez hozzájárulnak-e, hogyha hozzájárulnak, akkor bólintsanak, vagy van még esetleg kérdésük hozzájuk. Ha nem, akkor megköszönjük a részvételüket és elengedjük őket. Mi természetesen maradunk. A rendőrséget is. Ja, és a bocsánat, az ÁNTSZ-t is, elnézést. Köszönjük a részvételüket.